

Notat

Baggrundsnotat til Børne og Ungdomsudvalgets og Socialudvalgets fællesmøde d. 16. marts 2022

Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) og Socialforvaltningen (SOF) samarbejder om en lang række forskellige opgaver ift. de fælles børn og unge. Både på det overordnede strategiske niveau i form af f.eks. BUU-SUD-fællesmøder, fælles direktørmøder, men også i det daglige praksisnære samarbejde omkring de fælles børn/unge og deres familier.

9. marts 2022

Sagsnummer
2022-0010350

Dokumentnummer
2022-0010350-2

Fælles politiske beslutninger i BUF-SOF-samarbejdet

Figur 1 viser de vigtigste milepæle og fælles politiske beslutninger i BUF-SOF samarbejdet i perioden 2011 til i dag. De fem områder markeret med en rød ring uddybes nedenfor, da de udgør den største del af samarbejdet.

Figur 1: BUF-SOF - de store linjer.

Socialrådgivere i daginstitutioner og skoler

For at styrke den tidlige indsats overfor udsatte børn har Københavns Kommune siden 2011 haft socialrådgivere tilknyttet de mest belastede daginstitutioner i hvert område. Socialrådgiverne har til formål at styrke den tidlige opsporing og forebyggende indsats over for børn og unge, hvor der er bekymring for barnets trivsel. Hver socialrådgiver er i gennemsnit tilknyttet 10 daginstitutioner.

Bevillingen på 9 mio. kr. blev som en del af budgetaftalen for Budget 2021 gjort varig.

Udover dagsinstitutionssocialrådgivere, har Københavns Kommune skolesocialrådgivere tilknyttet alle skoler i København. Skolesocialrådgiverne har været i drift i over 10 år og har en varig bevilling. Skolesocialrådgiverne bidrager særligt til arbejdet med fravær og inklusion, men bidrager også generelt til en tættere og mere smidig forbindelse imellem BUF og SOF i forhold til udsatte børn og unge.

Københavns kommune har også to skolesocialrådgivere tilknyttet privat- og friskoler i København. Projektet er netop i år overgået til drift med en ny bevilling. Derfor har skolesocialrådgiverne her ikke den samme forankring som på de øvrige skoler. Men allerede nu oplever kommunen et styrket samarbejde med privat- og friskolerne, som ser socialrådgiverne som en ressource.

Samarbejdet mellem dagtilbud, skoler og socialrådgivere fungerer generelt godt. Ældre evalueringer af ordningerne med socialrådgivere på daginstitutioner og skoler viser også gode resultater, herunder at dobbelt så mange børn bliver spottet af Socialforvaltningen, og at børnene i gennemsnit er yngre ved første § 50 undersøgelse¹ og første sociale foranstaltning.

Skolefravær

BUF og SOF har et tæt samarbejde om elever med bekymrende skolefravær. Der er således udarbejdet fælles BUF-SOF-retningslinjer for håndtering af bekymrende fravær, og herunder beskrivelse af skolernes arbejdsgange, når en elev har bekymrende fravær, og hvordan elev/forældre, ressourcepersoner og skolesocialrådgiver inddrages rettidigt og medvirker i udarbejdelsen af en handleplan for eleven. Det er bl.a. et krav, at skolerne inviterer skolesocialrådgiveren

¹ Når kommunen har en formodning om, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte, fx hvis kommunen modtager en underretning om, at et barn eller en ung er i mistrivsel, eller der er fare for barnet eller den unges udvikling, iværksætter kommunen almindeligvis en paragraf 50 undersøgelse, der også kaldes en børnefaglig undersøgelse.

med til møde med forældre ved 10% ulovligt fravær. Dette for at styrkesamarbejdet mellem skolen, skolesocialrådgiver og familien og sikre udarbejdelse af handleplan for eleven.

Lovgivning om styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck

Den 1. august 2019 trådte ny lovgivning i kraft med det formål at styrke forældreansvaret ved at indføre krav til, at børn deltager i undervisningen i folkeskolen, og at manglende deltagelse kan medføre underretninger med henblik på at gribe tidligt ind over for fravær og efterfølgende bortfald af børnecheck. Konkret er kommunen med den nye lovgivning forpligtet til at trække børnechecken, hvis et barn har mere end 15 % ulovligt fravær indenfor et kvartal, og der ikke er undskyldelige omstændigheder. Børnechecken stoppes for det efterfølgende kvartal. Hvis barnet fortsat har mere end 15 % ulovligt fravær i næste kvartal, stoppes børnechecken endnu engang. Socialforvaltningen skal samtidigt vurdere, hvorvidt der ligger nogle sociale udfordringer til grund for det høje skolefravær, som kræver en indsats fra forvaltningens side.

Reglerne betyder, at skolelederne skal foretage en underretning, når en elev har 15 % ulovligt fravær indenfor et kvartal. Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen samarbejder tæt om indberetninger, underretninger og sanktioner, så forældrene ikke oplever parallel sagsbehandling. Elevens handleplan vedlægges, når skolelederen foretager en underretning ved 15 % ulovligt fravær.

Inden der underrettes og sanktioneres, foregår der en valideringsproces ift. at identificere de elever med 15 % procent ulovligt fravær, der skal underrettes på. Det sker ved, at sanktionsenheden sender en liste med de elever, der er registreret med over 15 % ulovligt fravær til skoleledelsens gennemsyn/kvalitetssikring. I denne proces gennemgår den enkelte skoleleder listen for elever, der er fejlregistreret i systemet (f.eks. forkert registreret sygefravær), og om der er elever, hvor der er undskyldelige omstændigheder. Det kan f.eks. være, at der allerede er iværksat udarbejdelse af handleplan ift. elevfravær, og herunder igangsat en proces sammen med familien og skolesocialrådgiveren/SOF, eller at der er elever, som skal fritages pga. særlige forhold (f.eks. skolevægring, der håndteres i anden sammenhæng). Herefter sender skoleledelsen den validerede liste retur til sanktionsenheden, og der underrettes, påbegyndes partshøring og iværksættes evt. sanktionering.

Tabel 1 Data fra sanktionsenheden for kalenderår 2019 -2021

	2 0 1 9				2 0 2 0				2 0 2 1			
<i>Data totaler</i>	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
Registrerede over 15%			545	424	257		252	346	550	327	251	264
Underretninger			147	134	70		64	44	134	52	46	79
Partshøringer (ikke anbragte KK bosat)			143	115	64		53	35	121	42	41	71
Sager med eks. SOF sag			71	80	45		34	24	42	19	21	35
Ren BUF-sag			72	35	19		19	11	77	23	20	34
Afgørelser			143	115	64		53	35	119	42	41	69
Børneydelse fortsætter			102	80	41		40	26	81	19	18	36
Der sanktioneres			41	35	23		13	9	38	23	23	33

Kigges der på tværs af årskvartaler efter lovens ikrafttræden (3. årskvartal 2019), tegner der sig et billede af, at en stor andel af sagerne vedrører børn, der i forvejen er kendt i Socialforvaltningen. Andelen af sager, hvor der samtidig er en social sag, har siden 3. årskvartal 2020 udgjort ca. halvdelen af den samlede mængde sager, der partshøres.

Data vedr. 2. årskvartal af 2020 indgår ikke i dette notat grundet midlertidige ændringer ift. registreringen af fravær under Corona-pandemien.

Gengangere, i form af de sager, hvor der sanktioneres to på hinanden følgende kvartaler, har i hele 2021 ligget på mellem 1-5 børn i KK. Størstedelen af de familier, der sanktioneres flere gange, er i forvejen kendt i SOF og har en aktiv sag i forvaltningen.

Skolefraværsrådgivere

For at styrke fraværssindsatsen for elever med et særligt højt fravær (10%) i udsatte boligområder er der afsat midler til to skolefraværsrådgivere pr. 1. januar 2022. Skolefraværsrådgiverne tilknytttes hhv. Nørre Fælled skole og Tingbjerg skole, og det sker efter samme model som skolesocialrådgiverordningen.

Målgruppen for indsatsen er de elever, som har et særligt højt og bekymrende fravær (over 10 %). Skolefraværsrådgiverne identificerer, i samarbejde med skolen, de elever, som har brug en intensiv indsats mhp. at nedbringe deres fravær. Skolefraværsrådgiverne arbejder med den enkelte elev/familie, men har også fokus på den gruppe af børn, som barnet omgås.

Bevilling til projektet er afsat i budget 2022.

Projektet er netop startet på begge skoler, og der er lavet et projektsetup, som følger og tilpasser indsatsen i opstartsfasen mhp. at opnå størst mulig effekt. Målsætningerne er, at andelen af elever med over 10% fravær nedbringes til 14% (fra i snit 23% i udsatte

boligområder), svarende til andelen af elever med over 10% fravær fra ikke-udsatte boligområder, og at den samlede fraværsporcet på begge skoler nedbringes til gennemsnittet for københavnske folkeskoler.

Børn og unge med et samtidigt behov for en undervisningsmæssig og social indsats (dagbehandlingspuljen)

Når en elev i folkeskolen både har et behov for en undervisningsmæssig indsats og en social indsats, kan barnet visiteres til en af tre fælles indsatser mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen: Skoleflex, tilbageslutningsflex og dagbehandling.

Skoleflex foregår i en alment skole, hvor der iværksættes en målrettet special- og socialpædagogisk behandling af barnet eller den unges problemer, og hvor der er fokus på, at barnet kan blive i en almindelig folkeskole i nærheden af dets hjem.

Tilbageslutningsflex er en målrettet og særlig indsats med fokus på, at få barnet tilbage til et alment skoletilbud fra dagbehandling. Indsatsen består af specialpædagogisk bistand og en socialpædagogisk behandling af barnet eller den unges problemer, der matcher barnets/den unges behov.

Dagbehandling foregår på en dagbehandlingsskole, hvor skolens profil og målgruppen af børn og unge passer til barnets behandlingsbehov og specialpædagogiske behov. Her modtager barnet både specialundervisning og en socialpædagogisk indsats kombineret med decideret behandling.

Når et barn eller ung skal visiteres til ovennævnte tilbud, skal begge forvaltninger visitere til hver deres del af indsatsen; Børne- og Ungdomsforvaltningen skal visitere til specialpædagogisk bistand/undervisningsdelen jf. Folkeskoleloven og Socialforvaltningen til den sociale- og behandlingsmæssige indsats jf. Serviceloven. For at koordinere de to visitationsprocesser og sikre enighed og fælles kommunikation til forældrene, har de to forvaltninger etableret et *fælles sagsforløb*, der indebærer løbende netværksmøder mellem forvaltningerne og forældrene. Selve afgørelsen om, hvilken støtte barnet/den unge tildeles træffes af BEKU (Beslutnings- og Koordinationsudvalget), der består af chefer fra begge forvaltninger.

Målgruppen til dagbehandling fordeles i tre kategorier.

Kategoriseringen afspejler omfanget af støtte- og behandlingsbehov, hvor kategori 3 er forbeholdt de børn og unge, der har størst støttebehov. Valg af kategori sker med udgangspunkt i børnenes konkrete behandlings- og støttebehov.

Københavns Kommune brugte i 2021 275 mio. kr. på dagbehandlingsområdet. Der går i omegnen af 800 børn i de københavnske dagbehandlingstilbud, hvoraf de ca. 600 børn er fra Københavns Kommune (inkl. elever i skoleflex)².

Løbende tilsyn med dagbehandlingsskolerne viser positiv udvikling i faglige data vedr. dagbehandlingstilbud. Fx er karaktergennemsnittet steget fra 4,6 i skoleåret 2016/17 til 5,6 i 2020/21. Tilsvarende er det gennemsnitlige antal prøver pr. elev steget fra 5,7 til 6,3 for samme periode (ud af de 8 lovpligtige prøver).³

Klager til Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen fra forældre til børn/unge i dagbehandlingstilbud omhandler typisk:

- At der gives afslag på tilbud om dagbehandling, hvis BEKU vurderer, at en anden indsats svarer bedre til barnets/den unges behov.
- At barnet/den unge, i forældrenes øjne, er placeret i den forkerte dagbehandlingskategori og gerne skal placeres i en højere kategori.
- Det konkrete valg af dagbehandlingsinstitution.

Udbud af privat dagbehandling

Københavns Kommune gør både brug af kommunens egne dagbehandlingstilbud og af private udbydere. Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen gennemførte i 2015 et fælles udbud af privat dagbehandling for at kunne sikre styring fagligt indhold og kvalitet hos private udbydere og af prisen for en privat dagbehandlingsplads. Udbuddet løb til og med skoleåret 2019/20, hvorfor der i 2020 blev gennemført et nyt udbud og dermed en ny rammeaftale fra og med skoleåret 2020/21.

De foreløbige erfaringer efter gennemførelsen af det seneste udbud er overvejende positive. Kvalitetskravene til både undervisning og behandlingsindsats opleves at have styrket dagbehandlingskvaliteten og givet sagsbehandlere og dagbehandlingstilbud en fælles ramme at tilrettelægge indsatsen ud fra.

Udbud af taxakørsel

² Pr. 5.9.21 gik der 56.159 elever i alment skole i KK og heraf gik 39.600 i folkeskole (tallet er inkl. udenbys elever). Andelen af elever, der modtager undervisning i BUFs specialskoler og -klasserækker, BUF-flex mv. er 5,4 %.

³ Grundet de særlige omstændigheder omkring nedlukning af landet skole i både 2019/2020 og 2020/2021, skal data tolkes med ekstra forsigtighed.

Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen har mulighed for at bevillige transport til børn og unge, der har behov for at blive transporteret. Dette gælder også børn og unge, der transporteres til og fra dagbehandlingstilbud, hvilket sker i taxa henset deres alder og sociale udfordringer. Økonomiforvaltningen gennemførte i efteråret et nyt udbud af ad hoc kørsel for Københavns Kommune, som blev vundet af DRIVR, der er en app-baseret kørselsservice.

Skiftet i leverandør har beklageligvis skabt udfordringer for de børn og unge, der gør brug af en kørselsordning til og fra dagbehandlingstilbud, deres familier og dagbehandlingsleverandørerne. Der arbejdes på løsninger, men der er stadig udfordringer i forhold til at sikre en stabil kørsel for børnene. Dialogen med DRIVR om udfordringerne varetages af Økonomiforvaltningen. Sidst i februar 2022 afholdt Økonomiforvaltningen og DRIVR møde om driftsudfordringerne og om konkrete løsningsforslag. Det er forventningen, at løsningsforslagene vil føre til en mere stabil drift ift. elever i dagbehandling.

Københavns Ungeindsats - KUI

Jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år skal kommunalbestyrelsen sørge for, at der sker en koordinering af den samlede ungeindsats i kommunen på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og social-indsatsen med det formål at gøre alle unge under 25 år parat til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

Københavns Ungeindsats (KUI) er efter beslutning i Borgerrepræsentationen den 20. september 2018 afgrænset til unge i alderen 15-24 år, der ikke har en ungdomsuddannelse eller er i beskæftigelse og som har behov for en indsats i to eller flere forvaltninger.

Siden 1. kvartal 2020 har der i gennemsnit været knap 1200 unge i KUI. Den seneste status fra 3. kvartal 2021 viser, at der aktuelt er 991 KUI-unge, hvilket er lavere end tidligere.

KUI understøttes særligt af tre elementer, som skal sikre, at den unge hurtigere får relevant støtte og oplever kommunen som én enhed:

1. Systematisk samarbejde i sagerne, understøttet af en række koordineringsprincipper, arbejdsgange og servicemål, som er nedskrevet i en fælles samarbejdsaftale.
2. UngeGuide (kontaktperson), der understøtter samarbejdet og koordineringen og fungerer som oversætter mellem kommunen og den unge.
3. En uddannelsesplan, der er koordineret på tværs og understøttes af en fælles It-plattform.

KUI fungerer som en koordinering af eksisterende indsatser i forvaltningernes kernerdrift. Økonomien for etablering af KUI er de tre forvaltningers eksisterende økonomiske ramme. Hertil kommer DUT-midler, der dækker husleje og ansættelser. Effekten skal derfor ses i sammenhæng med disse indsatser og med de indsatser i den kommunale kernerdrift, som vedrører yngre målgrupper, men som har betydning for de unge, når de når KUI aldersmålgruppen.

Resultatopfølgning

KUI skal understøtte de to nationale målsætninger om:

1. At mindst 90 pct. af de 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2030.
2. At andelen af unge op til 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, skal være halveret i 2030.

Den første målsætning er allerede opfyldt i Københavns Kommune, hvorfor Borgerrepræsentationen har vedtaget et mere ambitiøst mål om, at 90 pct. af de 25-årige, som er *vokset op i kommunen*, skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2030.

Foreløbig status i 2020 viser, at 77 pct af de 25-årige på daværende tidspunkt havde gennemført en ungdomsuddannelse i 2020.

Cool Kids/Chilled angstbehandling

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen har siden 2018 gennemført fælles angstbehandling efter Cool Kids/Chilled metoden. Cool Kids (for børn i alderen 7-12 år) og Chilled (for unge i alderen 13-19 år) er et manualbaseret gruppebehandlingsprogram, der lærer børn, unge og forældre konkrete redskaber, som gør det nemmere at håndtere og overvinde utryghed, angst og bekymring i hverdagen.

I et Cool Kids gruppeforløb deltager 5-6 jævnaldrende børn sammen med deres forældre. Børn og forældre introduceres til de samme strategier og metoder, og familien får på denne måde et fælles sprog og en fælles tilgang til barnets problematik. Ved hver session veksles mellem undervisning, opgaver og samtale i henholdsvis børnegruppen, forældregruppen og i den samlede gruppe.

Chilled programmet er baseret på de samme behandlingsprincipper, men er målrettet unge i alderen 13-19 år. Sessioner foregår også her i mindre grupper med jævnaldrende unge. Bevillingen til begge forvaltningers del af indsatsen blev gjort varig fra 2022.

Forvaltningerne kan med nuværende økonomiske ramme tilbyde fælles behandlingsforløb for op til 144 børn og unge årligt med angst- og

bekymringsproblematikker i Cool Kids/Chilled programmet. Der visiteres til Cool Kids/Chilled via Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), og der føres ikke ventelister til forløb i Cool Kids/Chilled programmet.

Forskningsresultater viser, at børn og unge, som gennemfører et Cool Kids/Chilled program, har mindre fravær fra skolen, klarer sig bedre fagligt og socialt, deltager i flere fritidsaktiviteter og oplever, at deres angst og bekymringsniveauet falder betydeligt.